

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **J. Š.**, zastoupená JUDr. Michaelou Šubrtovou, advokátkou se sídlem Dlouhá 705/16, Praha 1, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**, se sídlem Květná 15, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2023, č. j. SZPI/BY596-18/2022, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 4. 2024, č. j. 15 A 13/2023 - 66,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2023, č. j. SZPI/BY596-18/2022, která zamítla její odvolání a potvrdila rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 23. 11. 2022, č. j. SZPI/BY596-13/2022. Ten žalobkyni uznal vinnou tím, že:

- a. v provozovně J. Š., dne 1. 8. 2022, nedodržovala všeobecné hygienické požadavky stanovené v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin (dále jen „nařízení č. 852/2004“), a tím

porušila ustanovení kapitoly II, čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení, když „byly zjištěny nedostatky: na prodejní ploše, pod regály obslužného pultu a v hůře dostupných místech (např. u kompresorů chladicích vitrín) byly na podlaze zbytky potravin, prach, drobký, pavučiny, provozovna nebyla udržována v čistotě, což bylo v rozporu s ustanovením kapitoly I odst. 1 přílohy II nařízení č. 852/2004; v přípravně, vpravo před vstupem do šatny a pod dřezem byl na podlaze zjištěn prach, drobký a výskyt trusu hlodavců – staré suché exkrementy. Jednalo se o zanedbaný úklid, provozovna nebyla udržována v čistotě, což bylo v rozporu s ustanovením kapitoly I odst. 1 přílohy II nařízení č. 852/2004; v šatně, vpravo od dveří vedoucích do společné chodby, které se nepoužívaly (byly uzamčené), byl podél stěny a v rohu zjištěn prach, drobký a výskyt trusu hlodavců – staré suché exkrementy, provozovna nebyla udržována v čistotě, což bylo v rozporu s ustanovením kapitoly I odst. 1 přílohy II nařízení č. 852/2004; v meziskladu, kde byly ukládány přepravky s potravinami před otevřením provozovny, byl u levé stěny, za přepravkami na podlaze, zjištěn prach, nečistoty a výskyt trusu hlodavců – staré suché exkrementy, provozovna nebyla udržována v čistotě, což bylo v rozporu s ustanovením kapitoly I odst. 1 přílohy II nařízení č. 852/2004; v přípravně, v šatně a v meziskladu, zjištěn na podlaze výskyt trusu hlodavců – staré suché exkrementy. V době kontroly nebyly na provozovně nikde položeny žádné nástrahy na hlodavce. Na provozovnu byly stále otevřeny vstupní dveře pro zákazníky. Na provozovně nebyly v době kontroly zavedeny žádné preventivní postupy pro regulaci škůdců, což bylo v rozporu s ustanovením kapitoly IX odst. 4 přílohy II nařízení č. 852/2004.“

Tím žalobkyně nesplnila povinnosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího požadavky na potraviny, čímž se dopustila přestupku dle § 17 odst. 2 písm. c) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 110/1997 Sb.“);

- b. v provozovně J. Š., dne 2. 9. 2022, „v obslužné chladicí vitríně s balenými i nebalenými lahůdkářskými výrobky uváděla na trh potraviny při nevyhovujících úchovných podmínkách - Chlebiček – vajíčko – balkán, 3 kusy, skladujte při teplotě +1 °C až +8 °C (deklarace výrobce), - Chlebiček s pórkem, 1 kus, skladujte při teplotě +1 °C až +8 °C (deklarace výrobce), - Chlebiček šunka sýr, 4 kusy, skladujte při teplotě +1 °C až +8 °C (deklarace výrobce), - Chlebiček speciál, 6 kusů, skladujte při teplotě +1 °C až +8 °C (deklarace výrobce), - Obložené vejce šunka, 1 kus, skladujte při teplotě +1 °C až +8 °C (deklarace výrobce), - Uzenářský bramborák, 6 kusů, skladujte při teplotě +1 °C až +8 °C (deklarace výrobce), - Kapustový bramborák, 5 kusů, skladujte při teplotě +1 °C až +8 °C (deklarace výrobce), - Bageta šunková, 2 kusy, skladujte při teplotě +1 °C až +8 °C (deklarace výrobce). V této obslužné chladicí vitríně byly naměřeny teploty prostředí u nebalených a balených lahůdkářských výrobků, v prostřední části vitríny (druhá police od spodu) 10,1 °C; 10 °C a 9,8 °C. Po uplynutí cca jedné hodiny bylo přistoupeno k opakovanému měření teploty dvěma teploměry a byly naměřeny teploty 10,1 °C; 9,8 °C a 9,5 °C. Naměřené teploty byly nevyhovující.“

Tím žalobkyně porušila § 3 odst. 1 písm. k) zákona č. 110/1997 Sb., čímž se dopustila přestupku dle § 17 odst. 1 písm. j) zákona č. 110/1997 Sb.

pokračování

[2] Za uvedené přestupky správní orgán I. stupně žalobkyni uložil úhrnnou pokutu podle § 17f písm. c) zákona č. 110/1997 Sb., v souladu s § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), ve výši 15 000 Kč a dále povinnost uhradit nákladů správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč podle § 95 zákona č. 250/2016 Sb. ve spojení s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

[3] Těmto závěrům se žalobkyně bránila žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji však shora označeným rozsudkem zamítl.

[4] Soud předně konstatoval, že napadené rozhodnutí je plně přezkoumatelné; správní orgán zcela srozumitelně popsal skutkový stav věci, následně aplikoval relevantní právní úpravu a své závěry řádně odůvodnil.

[5] Soud dále uzavřel, že z protokolu o kontrole ze dne 1. 8. 2022, č. P108-50199/22, ve spojení s pořízenou fotodokumentací, je zřejmé, že se na podlahách prodejní plochy pod obslužným pultem v době dotčené kontroly nacházely zbytky potravin, prach, drobký a pavučiny. Stejně tak byla v přípravně pod dřezem na podlaze nepochybně zdokumentována existence prachu, drobků a výskyt trusu hlodavců. Z fotografií pořízených v šatně je rovněž naprosto jasné, že se u stěny místnosti nacházel prach, drobký a trus hlodavců. V meziskladu u stěny, za přepravkami na podlaze, byl též jednoznačně zachycen prach, nečistoty a výskyt trusu hlodavců. Tyto skutečnosti tak byly dle názoru soudu zcela dostatečně a odpovídajícím způsobem zdokumentovány, resp. byly z fotodokumentace očividné, přičemž plně odpovídají i jejich popisu inspektory v protokolu o kontrole ze dne 1. 8. 2022. Žalobkyně jako kontrolovaná osoba byla s výsledky této kontroly téhož dne seznámena, a to prostřednictvím na místě přítomné prodavačky, avšak proti obsahu daného protokolu, resp. učiněným zjištěním, z její strany nebyly vzneseny jakékoliv námitky, a to ani posléze.

[6] Soud jako nepřipadné hodnotil konstatování žalobkyně, že se pod vitrínami obslužného pultu nacházelo jen několik málo zrněk odpadlých z prodáváného pečiva, což měla být pouhá denní provozní nečistota, že bylo v šatně jedinou z fotografií seznatelnou nečistotou slupka od cibule a že se z fotografií nepodává výskyt trusu hlodavců. Těmto tvrzením žalobkyně totiž neodpovídá obsah každé jedné inspektory na místě pořízené fotografie ze dne 1. 8. 2022, které jsou součástí spisové dokumentace.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[7] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[8] V ní předně nesouhlasila s tím, že na fotografiích je zachycen myší trus a namítala, že se jedná o popadaný posyp z pečiva. Výskyt trusu má za neprokázaný, neboť v této věci nebyl odebrán ani analyzován žádný vzorek. Pokud soud uvedl, že z přiložených fotografií je i laikovi zřejmé, že se jedná o myší trus, pak s tímto zdůvodněním nesouhlasí, neboť jakkoliv je soud odborníkem v rovině právní, není odborníkem na výskyt trusu. Soud neodůvodnil, z čeho jeho závěr pramení.

[9] Rovněž opakovaně uvedla, že osoba přítomná kontrole byla „pouze prodavačka“ a nelze po ní vyžadovat, aby stěžovatelku zastupovala v průběhu probíhající kontroly. Dle ní nelze po zaměstnanci vůbec požadovat, aby za stěžovatelku případně vznášel námitky proti protokolu o kontrole. Jakékoliv podání námitek později považuje navíc za zbytečné.

[10] Dále poukázala na to, že soud postupoval mechanicky, bez snahy zjistit pravdu, proto se nevypořádal s tím, proč neprovedl důkaz svědeckou výpovědí pracovnice stěžovatelky. K tomuto stěžovatelka poukazuje na nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1765/21, kde soud uvedl, že není povinen provést všechny navržené důkazy, avšak musí o vznesených návrzích rozhodnout, a pokud důkazním návrhům účastníků nevyhoví, pak musí vyložit, z jakých důvodů (v zásadě jen pro irelevantnost, nevěrohodnost či nadbytečnost) je neprovedl, resp. nepřevzal pro základ svých skutkových zjištění.

[11] Stěžovatelka je přesvědčena, že by v daném případě měly být aplikovány závěry obsažené v nálezech Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1785/21 ze dne 28. 6. 2022 nebo sp. zn. IV. ÚS 14/17 ze dne 9. 5. 2018. Jakkoliv se tato rozhodnutí a přenesení důkazního břemene vztahují toliko k „medicinským sporům“, dle jejího názoru je stěžejní závěr, že v případech, ve kterých důkazní možnosti obou stran sporu jsou reálně nerovnovážné, může soud rozhodnout o obrácení důkazního břemene ohledně prokazování. Stěžovatelka je přesvědčena, že žádné takové důkazní prostředky nejsou, a proto by soud měl uvažovat o obrácení důkazního břemene a tedy, že by to měla být žalovaná, kdo věrohodným a nezpochybnitelným způsobem prokáže, že na fotografiích je skutečně myší trus. Stěžovatelka má za to, že pokud není fyzicky přítomna při kontrole a nemůže tak bezprostředně vznášet námitky a bránit se proti skutečnostem, které jsou zapisovány do protokolu, pak by měly být kladeny vyšší nároky na prokázání tvrzeného pochybení a neúspěch stěžovatelky by neměl být založen na „laickém přesvědčení soudu“ či na fotografiích, které nevylučují, že se mohlo jednat jen o posyp z pečiva. Vytýkaná pochybení by v těchto případech měla být prokazována nejen protokolem, ale zejména fyzickým odebráním vzorků.

[12] Stěžovatelka má za to, že se soud nevypořádal ani s námitkou, že na prodejně nebyly stopy po činnosti hlodavců např. tím, že by uskladněné pečivo bylo nakousáno, či jinak od hlodavců poškozeno apod. To vše dle ní napovídá tomu, že se skutečně o myší trus nejedná, neboť jinak by přítomnost hlodavců byla zřejmá i z jiných skutečností, nikoliv jenom z existence trusu.

[13] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na důvodnosti a správnosti své argumentace uvedené v napadeném rozhodnutí, které ostatně přitakal i krajský soud v napadeném rozsudku; navrhl proto zamítnutí podané kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Soud nejprve ověřil splnění zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) přípustná. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že **není** důvodná.

pokračování

[15] Nejvyšší správní soud úvodem poznamenává, že v nyní souzené věci je stěžovatelce kladeno za vinu (mimo jiné – viz shora), že na několika místech její prodejny se nacházely „zbytky potravin, prach, drobky, pavučiny, a výskyt trusu hlodavců, provozovna nebyla udržována v čistotě“. Stěžovatelka ve své kasační stížnosti tyto skutečnosti však zcela pomíjí – zpochybňuje toliko existenci trusu hlodavců, ostatní nedostatky v ní nijak nenapadá. Kasačnímu soudu je z jeho činnosti známo, že mimo toto řízení stěžovatelka podala kasační stížnost též ve věci vedené pod sp. zn. 10 As 111/2024. V obou těchto věcech přitom podala identickou kasační stížnost, byť v nyní souzené věci jí jsou mimo výskytu „trusu hlodavců“ vytýkány též další nečistoty.

[16] Kasační soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že správní soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci účastníka a tu obsáhle vyvracet. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Podstatné tedy je, aby se soud ve svém rozhodnutí zabýval všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudek ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33, či rovněž nález ÚS ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08). Uvedeným kritériím napadený rozsudek i jemu předcházející rozhodnutí žalované plně vyhovuje. Rovněž není vadou, pokud se krajský soud ztotožní se závěry správních orgánů a tento svůj závěr náležitě odůvodní; tak, jak tomu je v nyní souzené věci. Krajský soud se neomezil pouze na všeobecný souhlas s argumentací žalované, ale naopak se námitkami žalobkyně podrobně zabýval.

[17] Napadený rozsudek kritéria přezkoumatelnosti splňuje, neboť se v něm krajský soud vypořádal se stěžejní žalobní argumentací a dostatečně vysvětlil, proč ji považoval za nedůvodnou. Konkrétně uvedl, z čeho a proč uzavřel, že se v prodejně vyskytovaly prach, drobky a trus hlodavců (viz body 25 a následující napadeného rozsudku). Soud jasně a srozumitelně odkázal jak na relevantní právní úpravu, tak související judikaturu správních soudů a rovněž se neopomněl vypořádat s námitkami uplatněnými v žalobě (v rozsahu a míře konkrétnosti, v jaké byly uplatněny). Jedná se o srozumitelné a řádně odůvodněné rozhodnutí, ze kterého je zřejmé, proč soud žalobu zamítl. Nepřezkoumatelnost nelze vnímat jako subjektivní představu o tom, jak měl soud o podané žalobě rozhodnout. Jde o objektivní překážku, která by Nejvyššímu správnímu soudu bránila závěry krajského soudu řádně přezkoumat. Taková situace v daném případě nenastala.

[18] Ve vztahu k návrhu na výslech M. S. – pracovnice žalobkyně – prodavačky, se soud výslovně vyjádřil v bodě 13 napadeného rozsudku, kde uvedený důkaz odmítl provést pro nadbytečnost. Není tedy pravdou, že by se jím nijak nezabýval a opomenul jej.

[19] Jako nedůvodnou je dále nutno odmítnout argumentaci, která namísto věcné a konkrétní polemiky s napadeným rozsudkem předkládá kasačnímu soudu k posouzení hypotetické scénáře, případně klade otázky bez faktické vazby na nyní projednávaný případ (kupříkladu stran teoretického podání námitek proti protokolu; ty však stěžovatelka v nyní souzené věci nepodala). Úkolem soudů ve správním soudnictví není řešení hypotetických otázek, nýbrž poskytování ochrany proti skutečným zásahům veřejné moci do veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob. Pokud se námitky netýkají souzeného případu, ale popisují situace, které mohly nastat toliko teoreticky (avšak reálně nenastaly),

pak není smyslem kasačního řízení tyto námitky hodnotit a vyslovovat k nim jakékoliv abstraktní závěry (srovnej rozsudky kasačního soudu ze dne 16. 2. 2018, č. j. 4 As 236/2017 - 30, ze dne 14. 8. 2020, č. j. 9 Afs 154/2020 - 33, ze dne 8. 12. 2016, č. j. 9 As 134/2016 - 29, ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 Afs 8/2011 - 151, či usnesení ze dne 24. 6. 2021, č. j. 7 Azs 51/2021 - 24).

[20] V podané kasační stížnosti stěžovatelka předně brojí proti závěru, že se v její provozovně nacházel trus hlodavců. Jak již kasační soud uvedl výše, stěžovatelce je vytýkán nejenom výskyt trusu hlodavců, ale též výskyt celé řady dalších nečistot.

[21] Kasační soud k tomu ve shodě s krajským soudě shrnuje, že znečištění vymezených prostor prodejny je zcela srozumitelně a jasně popsáno v protokolu o kontrole ze dne 1. 8. 2022, č. P108-50199/22, a bez jakýchkoliv pochybností jej dokládá též pořizená fotodokumentace. Zde nelze pominout, že s protokolem byla stěžovatelka, resp. její zaměstnankyně řádně seznámena; přičemž daná zaměstnankyně na místě, ani stěžovatelka sama – následně v zákonné lhůtě – proti závěrům protokolu žádné námitky nevznesla.

[22] Kasační soud pro úplnost odkazuje na § 4a zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, dle kterého *„pokud inspektor provádí kontrolní úkony na místě nebo na místě doručuje písemnost, činí úkony jménem kontrolované osoby též člen jejího statutárního orgánu, zaměstnanec kontrolované osoby nebo jiná fyzická osoba, která vykonává nebo zabezpečuje činnosti kontrolované osoby související s předmětem kontroly“*. Soud ze správního spisu ověřil, že dne 1. 8. 2022 převzala zaměstnankyně kontrolované osoby (která se v daný okamžik nacházela v kontrolované prodejně) v souladu s výše uvedenou právní úpravou protokol o proběhlé kontrole; tím byl řádně doručen stěžovatelce. V rámci něj se stěžovatelce dostalo též zákonného poučení o možnosti podání námitek proti kontrolním zjištěním ve lhůtě 15 dnů od doručení protokolu (viz § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů). Není tedy pravdou, že by stěžovatelka o výsledcích kontroly nevěděla a nemohla se tedy bránit. Na místě není ani zlehčování postavení zaměstnankyně, která, ačkoliv byla „jen prodavačkou“, v průběhu kontroly ve smyslu výše citované právní úpravy vystupovala jako zaměstnanec, vykonávající činnost kontrolované osoby související s předmětem dané kontroly, o čemž není sporu.

[23] Z právní úpravy naopak nevyplývá požadavek na osobní přítomnost samotné stěžovatelky při kontrole nebo povinnost ji specificky kontrolu oznamovat (k tomu přiměřeně viz závěry rozsudku ze dne 26. 1. 2006, č. j. 8 As 12/2005 - 51, a ze dne 27. 9. 2006, č. j. 2 As 50/2005 - 53). K tomu lze uvést, že nic nebránilo zaměstnankyni v průběhu kontroly kontaktovat stěžovatelku, která se následně mohla kontroly účastnit a případně vznést patřičné námitky, což však mohla učinit i po ukončení kontroly, avšak ani tehdy tak neučinila; na kontrolní zjištění nereagovala a námitky nepodala.

[24] Krajský soud v bodě 34 napadeného rozsudku uvedl celou řadu rozhodnutí kasačního soudu, ze kterých jasně vyplývá, že protokol o kontrole je možno pokládat za jeden z klíčových důkazních prostředků, splňuje-li všechny náležitosti kladené na něj právními předpisy (což stěžovatelka nespornuje). To samozřejmě neznamená, že by nemohl být následně v řízení provedenými nebo účastníkem navrženými důkazy zpochybněn. V nyní souzené věci se tak však nestalo; stěžovatelka se v této souvislosti zaměřila toliko na dílčí část

pokračování

popsaného znečištění, přičemž uvedla, že se jedná o denní znečištění způsobené provozem – posyp z pečiva. Kasační soud však ve shodě se správními orgány a krajským soudem konstatuje, že tato argumentace stěžovatelky je lichá. Na všech jednotlivých fotografiích pořízených z kontrolované prodejny je zjevné četné znečištění – „zbytky potravin, prach, drobký, pavučiny a výskyt trusu hlodavců“. Identické znečištění bylo zjištěno a řádně zadokumentováno mimo jiné též v „šatně, vpravo od dveří vedoucích do společné chodby, které se nepoužívaly (byly uzamčené)“ což vylučuje argumentaci stěžovatelky, že se jedná toliko o denní provozní znečištění – posyp z pečiva.

[25] Jakkoliv by bylo možné o tom teoreticky uvažovat v případě prostor, kde bylo pečivo připravováno nebo skladováno, zcela jistě nelze tvrdit, že se posyp z pečiva – denní provozní znečištění – nachází „všude“, na všech kontrolovaných místech. V této souvislosti je též třeba odmítnout argumentaci stěžovatelky, že soud (jakožto laik) nebyl oprávněn tento závěr učinit. Jak uvedl soud v bodě 25 napadeného rozsudku, spolu se spisovou dokumentací mu správní orgán předložil též dotčené fotografie v digitálním formátu umožňujícím přiblížení jednotlivých vyobrazených nečistot. To kasační soud považuje za zcela dostačující pro řádné podložení závěru (se kterým se Nejvyšší správní soud ztotožňuje), že „z pořízených fotografií podlahy prodejní plochy pod obslužným pultem je přitom evidentní, že se zde v době dotčené kontroly nacházely zbytky potravin, prach, drobký a pavučiny. Stejně tak byla v přípravně pod dřezem na podlaze nepochybně zdokumentována existence prachu, drobků a výskyt trusu hlodavců. Z fotografií pořízených v šatně je rovněž naprosto jasné, že se u stěny místnosti nacházel prach, drobký a trus hlodavců. V meziskladu u stěny, za přeprávkami na podlaze, byl též jednoznačně zachycen prach, nečistoty a výskyt trusu hlodavců. Tyto skutečnosti tak byly dle názoru soudu zcela dostatečně a odpovídajícím způsobem zdokumentovány, resp. byly z předmětné fotodokumentace očividné“. Uvedené znečištění je zcela patrné z předložených fotografií, a není třeba proto v této souvislosti vyžadovat odborná vyjádření, či jiná expertní posouzení.

[26] S ohledem na „zjevnost“ znečištění daných prostor nebylo ani vadou, že správní orgán neodebral vzorek. To platí tím spíše, že stěžovatelka proti závěrům protokolu nijak nebrojila. K tomu lze přiměřeně odkázat kupříkladu na rozsudek ze dne 12. 5. 2010, č. j. 1 Afs 71/2009 - 113, dle kterého „znalci se však nepřibírají, aby sdělovali úřadu nebo soudu své názory a úsudky o otázkách rázu právního nebo o otázkách, k jejichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, s ohledem na povahu okolností případu, běžná soudcovská zkušenost a znalost“. V nyní souzené věci nebylo místo pro učinění žádných odborných znaleckých vyjádření.

[27] Následné odkazy stěžovatelky na nálezy Ústavního soudu z oblasti medicínských sporů považuje kasační soud za zcela irrelevantní, neboť se týkají naprosto jiné oblasti a zcela specifické situace. Tyto závěry stran rozložení důkazního břemene na nyní souzenou věc nijak nedopadají. Naopak v nyní posuzované věci dle § 53 odst. 3 správního řádu, platí, že „listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními právními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.“ Protokol o kontrole přitom naplňuje výše uvedenou definici veřejné listiny (což není mezi stranami sporné a rovněž výslovně vyplývá z judikatury odkazované krajským soudem). Jelikož je protokol o kontrole veřejnou listinou, v souladu s presumpcí správnosti veřejných listin je třeba jeho obsah považovat

za pravdivý, není-li dokázán opak. Účastník řízení tedy není zbaven obrany proti veřejné listině. Musí ovšem tvrdit, že její obsah není správný. Zároveň o svém tvrzení nese důkazní břemeno. Je tak na něm a v jeho zájmu, aby dokázal opak (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 7. 2002, sp. zn. IV. ÚS 682/2000).

[28] Závěrem soud zdůrazňuje, že jestliže právní řád určitým orgánům přisuzuje určité funkce, nepochybně jim také přiznává způsobilost, zejména takové odborné znalosti a zkušenosti, aby tyto funkce mohly plnit (viz rozsudek ze dne 12. 5. 2010, č. j. 1 Afs 71/2009 - 113). Pracovníky inspekce lze tedy obecně pokládat za způsobilé pro provedenou kontrolu a jejich zjištění lze pokládat za relevantní, nejsou-li důvodně zpochybněna (k čemuž v řízení nedošlo). Podstatné ve věci též je, že protokol o kontrole nebyl jediným důkazem ve správním řízení, ale o skutkovém stavu svědčí též doložené fotografie.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatelky důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[30] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalované žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto ji soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2024

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu